

ییل : ۱ صانی : ۲

ییلانی

عثمانلی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانق

صاییدی ۱۰ پارویه

خلفه د و غرو

هفته ده بر، نورل یوردی، طرفدن میقاییر

۱۸ نیسان، ۱۳۲۹

مربری : مهول سائر

ادرااخانه :

استانبولده نور عثمانیه جاده سنده
: نومرولی « نورک یوردی »

چارلرده بابلرینک یاردیجیسیدلر . اوندن سوکره ایسه
برکوبلو چوجوغی عادتا اولک بردره کدر .

سز شوتورجهنک شوچاریق املاسی ، شوییک بر
چشید مغازلری آندیران سوزلری اورتدن قالدیرا
بیلیورمیسکر ؟ ایشته ایش بیتدی ، هرشی یولنه کیردی ،
دیگدر .

علی دایننک حکایه سی

(علی دانی) آراسره عقلنه اُسدکجه کوبندن قالقار ،
داغارجنی اوموزلار ، اُلنه صوپاسی آلیر ، شیلهدکی
طانیقلارندن برینک یلکن قایغه پنهانک استانبوله کلیردی .
علی دانی اُللی بش یاشلرلنده بر آدمادی ، قیری
چوق صاقالی ، یاز قیش تارلاده کونشک وِیلک باقیرمی
اسمر رنکه صوقدینی یوزینه باشقه برطاتلیق ویریردی .
کویده اونی هرکس سوردی . چوجوقلغنده کوی اماندن
قرآن اوقومنی اوکرندیکی کبی ، عسکرلکندهده عاشق
غریبی ، کرمی ، عاشق عمری صوکی اوقویاجق ، شویله
بویله جریده یازلسنی سوکه بیله جک قدر اوقویوب یازمی ده
اوکره نمشدی .

کویک امامی بیله ، علی دانی صایاردی . کیم بر
کوجلکه دوشه اوکا کلیر ، اوکود ایستردی . اونک
دوشونجهلری چوق دفعه دوغرو چیقاردی . علی دانی
دینی بوتون برمسلماندی . عمرنده همان خسته اولماشدی .
یازین اک صیجاق قیشین اک صوغوق کونلرده بیله علی
دانی بش وقت نمازی کویک جامعده قیلاردی . اونک
ایچون جامعده جماعت اکسیک اولمازدی . هر نمازدن
صوکر ، کوبلوی اطرافنه طوبلار ، اولره باشندن
کچمش ویا باشقه لرندن ایشیتمش اولدینی حکایه لری طانی
طانی . آکلاتیر ، طانی طانی دیکله تیردی .

عسکرلکدن کلکدن صوکر اوج درت سنهده بر
استانبوله قدر کلکی ، برقاچ کون اوطوردیق اولو
جامعلرده بویوک جماعتلره نماز قیلمی ، تره لری زیارت
ایتمکی عادت ایدینشدی .

دها کچن کون استانبول غزته لرندن بیلمم هانکیسی
بوغاز ایچنک « تشجیری » دیه برشی یازمادی می ؟ بوغاز
ایچنک ایکی طرفنده کی صیرتله آغاچ دیکمه نی حکومت
مناسب گورمش ، کوزل ! فقط بونی بزه : « بوغاز
ایچنک تشجیری » دیه می خبر ویرملی ؟ .

فرض ایدم که کوی مکتسلرلنده کی تحصیل آلی
سنه یه چیقارلدی ؛ ینه دیه م که خلقی ده چوجوقلری
آلی سنه مکتبهده براقه یه مجبور ایتدک ؛ سز بوراده
آغاچ دیکمه نی « تشجیر » دیه یازدقجه چیقاجق چوجوق
ینه بزم اسکی دوستلر مزله ، عاشق عمرله ، عاشق غریبله ،
بطلان غازی ایله باش باشه قاله جقلردر .

بو ، بویوک بردرددر : باقیکر سز بیله کسیدیکزی
دها ایلک صاییده ، دها باشلانغچده غیب ایدپور ،
شاشیریورسکز :

شو « دینی ، اخلاقی ، اقتصادی ، اجتماعی معلومات
لازم » سوزی ندمک اولپور ؟ صاقین سزک ایچکردهده
اوخلقک ایچنده قوش دیلی قونوشان کیرلی اُقدیلردن
کیمسه بولماسون . هله شو « شعورسز مفکوره » عقلی
باشمدن آلدی ، فکرمی ، بینمی طارمه طاغیت ایتدی .

ناصل ، بونی سزه بزم قوجه نهمی سویله دی ؟
اؤزواللی اختیار تورک شعورسز مفکوره نی نره دن
بولسون ؟

آه ، اوت ، زور .. بردن بره خلقه ایخک ، خلقله
سنلی بئلی کوروشمک زور ، پک زور ؛ فقط ضرری
یوق ، آلیشیرسکز .. بونلری مخصوص یازدم که یازیلرکزک

دیدي ، کوچوک قوچاغنه آلدی ، بویوکنی ده بن قوچاقلادم ، نفیسه ملانک اوینه کیتدک . نهایت او آقشام قوجیسی ولی عجمه ایله اوزون اوزادی به قونوشدق . بن تکرار اولنک ایسته میوردم . قدره قارشى نماییلیر ، هر نه دگلو تدبیر ایتسه ک اولماز مقدردن زیاده . « آراندی ، طساداندی ؛ طول بر تازره بولوندى ، یکیدن اولنسدک . کوچوک اسزیکله بویوتمکه باشلادق .

آرادن بر قاق سنه کچدی ، چوچوقلر یاواش یاواش بویودیلر . آراسره چوچوقلرک وجودلرنده چورولک ، بره برلری کوریور ، قاری به صوریوردم :

— بویوکن ایکیس قواغایتدیلر ، بر برینی چیمدیکله دیلر . دییوردی . نهایت یانزده کی نوری آغا ایلی آکلاندى . مکرسه ، بزم قاری ، بن آودن جیقندن صوکر ا چوچوقلری اولدیرمسی به دوکویورمش . ذاتا بو میمنتسز قاریدن خوشلانمیشدم ، بوشادم .

بنه چوچوقلرله یالکز قالدم . بری یدی ، اوتکی بش یاشنده . کوندوزلری بنه نفیسه ملانک اوینه بر اقیورم ، کنیم چالیشیورم . بویوله سوره جک دکل آ... برکون نفیسه ملاده بیقاجق . نه یاپاجغی شاشیردم ، عقلم باشمده دکل .

علی دانی حکایه بنی صوکنه قدر دیکلهدی ، صوکر ا :

— سزک قایقچی اوجاگیر یوقی ؟ دیه صوردی . قایقچیلر « وار » دیدیلر .

علی دانی دیدی که :

— باقیکز آغالر ، بن سزه برشی سولییم . استانبول کی بر برده ، بر اوجاق حالنده یاشادینکزر حالد بویله کوچلکیزه چاره بولاماکزه عقلم ایزمیور . اوجاق نه دیمک ؟ یاردیملاشمق ایچون اعضاسی بر برینه باغلاشمق بر او خلق دیمک دگی ؟ باقیکز بز کویده نه یاییورز ؟ بن وقیله عسکرلکیمده چوق بر کزمش ایدم ، بعض برلرده عبرت آلیه حق بر چوق شی کورمشدم . کویته کلدکدن صوکر ا ، برکون آق صقاللاری ، آغالری

ایشته بنه بویله بریتله استانبوله کلش ، طانیدقلرندن شیله بنی رستم ریشک اوند قوناقلامشدی . کلدیکنک ایکنجی کججسی شیله لیلردن درت بش قایقچی رستم ریشک مسافریله کوروشمک ایچون کلدیلر .

بونلرک ایکیسی آرتیق استانبوله اولمش ، برلشمش ، چولوق چوچوق صاحب اولمشلردی . قهوه لر ایچیلدکدن ، دره دن تپه دن خوش بش اولدقندن صوکر ا اولی مسافرلردن بری درین بر آه کجدی :

— مملکتی بر اقوب بویراه کلدیکمه اوقدر یا تپورم . لکن سرمملک ایدوبده اولندیکمه قیزیورم . اولدن بر جاندیم ، چالیشیر ، جابالار ، قازاندیغمه بک کی یاشاردم . اولنجه ایکی جان اولدق ؛ بوده اوقدر آغیر کلدی ؛ بوتون کونک یورغونلغی آقشام آوه کلنجه کیدیوردی . راحت ایدیوردم . بر سنه صوکر ا بزم قاری بر اوغلان دوغوردی . او وقت بنده کی کینی کورملی ایدی ، چوچوغک دوغدی بی کون ، کوره کلری چکرکن قوللرمه داها چوق قوت کلدیکنی دویدم . نه ایسه اللهه شکر ، اوجزی کینه بره جک قدر قازانیوردم . فضله بر جان کلنجه ، الله رزقیده برابر ویریورم . اوزاتایم ، ایکی ییل صوکر ا بر اوغلان داها دوغدی . قادیغیز بوسفر خسته لاندی ، هوجایه حکیمه قوشدم ، فایدا ایتدی . زواللی بنی ایکی یقیمله یالکز بیراقدی ، الله غنی غنی رحمت ایله سین ، کورله دی کیدی . بری ایکی یاشنده ، اوتکی یکی دوغمش ایکی چوچوقله قوموماکی اورته ده قانجه عقلی شاشدم . قاریمک هیچ کیمسه سی یوقدی . بوجوچوقلری کیمه ویریم ؟ محله مزده قورشونجی نفیسه ملایه قوشدم ، یالواردم . قادیغیز قالدی ، اومه قدر کلدی . حالجه آجیدی :

— اوغلم ، بویوکنی بن آلیم ، کوچوکنی ده قوموشوم رقیه قالفه نک قیزینه ویریم ، بر ایکی کون آمر بر سین . یاوروجق ئوله سین . لکن بویوله اولماز . هم چوچوقلره ، هم سکا باقق ایچون بر دها اولنلین سین . شیمیدی بن چوچوقلری آلوب کیده رم ، سن آقشامه بزه کل . بزکی ایله برابر دوشونور طاشینیر بر شی یاپارز .

کاتب کی یازی یازیور، بکار کی غزته اوقویور. سزده
یاپسه کز آ. اوجاقده کی صندیفکره هر کونکی قازانجکردن
براز زیاده جه آیروب قویسه کز، آز زمانده ایجه پارا
بریکیر. اووقت نعلر یاپارسکر، نعلر؟ بریکزه اوفاق
اوفاق یاردیملردن باشلارسکرده پارا کز چوقلاشدنجه،
کندی جوجوقلر کزی اوقودا حق کیجه لک مکتبلی،
ایش خانلر، نه ایسترسه کز هیسنی یاپارسکر. بویه
صیقینی به دوشمز سکر. آرا کزده شمدیکندن ده
صیق بر آرقاداشلق، بر قارداشلق اولور. دوشمشکر
اولماز.

علی دای سوزنی کسیدی؛ مسافر لر بر برینک یوزینه
باقعه و بوقدر قایدالی، آبی بریشی دوشونه مده کز
شاشمغه باشلادیلر. آرتیق وقتده کیمش اولدیغدن
ایرتسی آقشامینه بواشی قونوشمق اوزره آیریلدیلر.

ظلم نامی

بر کویلو بی اویندیری

کچن کون افریامدن بر کویلو ایله قونوشیوردم؟
یاپاجغمز ایشلردن، کویلولری اویندیرمق ایسته دیگمزدن
بحث ایتدم. کویلو دای بی اوزون اوزون سوزدی،
براز دوشوندی؛ سوکرا دیدی که:

— آکایورم، بر شیلر یایمق ایسته یورسکر؛ فقط
نه یایمق ایسته دیگمزی بیلمیورسکر. سز بی بی ایدلمکه
محتاج برخسته صانیورسکرده اصل کندی خسته لغتری
کورمیورسکر.

بز کویلولر، تنیمیشز، جاهلمیشز، بیلمه نه ایمشز.
شبه سز، سزک قدر عالم دکتر. اوقومه یازمه بیلمیورز.
سزک کی بویوک شیلرله قفالمز می یورمیورز. دوعرو در؛
بز جاهلر، تنبلر. بونکله برابر سزک قانلر کزی طویوران،
اوستکزی کیدیرن، سوسلی اولرکزی پایدیران بز جاهل

طویلادم. کویمک یانسنده اولدجه کنیش بر باطالق
واردی، بوراسی هیچ برایشه یاریموردی. یازین پیس
پیس ده قوقویور، کویمزه خسته لور قیریوردی. دیدم که:
«اغلر، شوباطالق بیلردن بری بوراده دوریور، آداده
سیغیرلرمن، هر کله لرمن ایچنه باطیور، قورتاراماز سق
اولور، سوکرا هیکر صیتمه دن قیریورسکر. کلکز
بوراسنی قورتالم.» اغلر شاشقین شاشقین یوزمه
باقه قالدیلر. فوجیه باطالقنک قورتولماسنی امکانسز
صانیورلردی. آرتیق اونلر آکلادیم: «تارالرده
ایشیز اولدیغمز کونلر، قازمالر میز، چاپار میز آلیر،
باطالقنک صولر نی آقیده حق صورتده آرقلر، خندکار
آجغه باشلارز. صولر بونلر ایچنه طولدجه بر قسمی
طوبراق چکر، بر قسمی خندقلرده قالسینه یلواش یاواش
باطالقنکده صویک آلتیده کی طوبراق میدانه چیقار. بویه جه
باطالقنی قورتودقدن سوکرا، اوراسنی نوبته سوره رز،
نوبته اکدر، نوبته بیچرز. بو بویوک تارلانک اکینی
همزک مالی اولور؛ اونی بویوک بر اساره قور، سوکرا
صانارز. یاراسنی مشترک بر صندیفه برلشدیررز. هر سه
بویه طویلادیغمز پارلر، صندیفه بریکدکجه بر جوق شی
اولور. اوپارادن مکتب یاپارز، جامی تعمیر ایدرز،
فقرا میز کوزه تدرز؛ اوکوزی، صابانی اولمایانه اوکوز،
صابان آلیرز. ده بر جوق شیلر یاپارز. بن عسکر لکمه
کوردم؛ صیتمه باطالقنکدن اولور. ش. دوعرو سی ده
اویله یا باقیکر، نه تپه ده کی کویده صیتمه وارمی؟ چونکه
اوراده باطالق یوق. اونک ایچون باطالق قورونجه،
سزده صیتمه دن قورتولمش اولورسکر.»

اغلر سوزمی دیکله دیلر: «هان ایشه باشلادق.
تجالیشدی، چابالادق؛ براز کوچک چکدک؛ فقط اللهم
عنا یتله ایسته دیگمزه نائل اولدق. بوکون کویمزه نه
باطالق وار، نه صیتمه. کوزل بر مکتبمز وار،
استانبولدن دوت یوز غروش معاشله برده هو جا
کتیردک. جوجوقلرمن، بلبل کی قرآن اوقویور،